KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0912-7LEK-C6,3-CD	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	**Chirurgia dziecięca**
	angielskim	**Pediatric surgery**

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów	praktyczny
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu, Klinika Chirurgii Dziecięcej, Urologii i Traumatologii
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Przemysław Wolak
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Przemysław Wolak
1.9. Osoba prowadząca przedmiot:	dr n. med. Przemysław Wolak
1.10. Kontakt	przemyslaw.wolak@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Nauki kliniczne zabiegowe
2.2. Status przedmiotu	obowiązkowy
2.3. Język wykładowy	Polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	9, V rok studiów
2.5. Wymagania wstępne	Anatomia, fizjologia, chirurgia, pediatria

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

1. Formy zajęć		**WYKŁAD: 10 , ĆWICZENIA/:15, ćwiczenia praktyczne 15**
2. Sposób realizacji zajęć		Wykład - Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK ćwiczenia Klinika Chirurgii Dziecięcej, Urologii i Traumatologii Świętokrzyskie Centrum Pediatrii Wojewódzki Szpital Zespolony
3. Sposób zaliczenia zajęć		**WYKŁAD – E, ĆWICZENIA - Zo**
4. Metody dydaktyczne		wykład konwersatoryjny, dyskusja, studium przypadku w warunkach naturalnych.
5. Wykaz literatury	**podstawowa**	1.Czernik J. Chirurgia dziecięca. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005 2.Stoba C., Willital G. H., Sołtysiak P. K. Atlas chirurgii dziecięcej Bernardinum 2008 3. Kaliciński P. Chirurgia noworodka Invest- Druk, Warszawa 2004.

	uzupełniająca	Czernik J. Powikłania w chirurgii dziecięcej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009 Wagner A. A. Chirurgia dziecięca. Poradnik dla lekarzy pierwszego kontaktu. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003 Urazy kostno-stawowe u dzieci. Praktyczny podręcznik. Biblioteka Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

1. Cele przedmiotu

C1 uzyskanie wiadomości na temat specyfiki i odrębności schorzeń chirurgicznych u dzieci i młodzieży

C2 przygotowanie do w warunkach oddziału chirurgii dziecięcej, umiejętność rozpoznania chorób chirurgicznych u dzieci

C3 kształtowanie prawidłowej postawy lekarza wobec dzieci chirurgicznie chorych

2. Treści programowe

Wykłady

1. Odrębność chirurgii dziecięcej (inny rodzaj schorzeń, sposób leczenia, wady wrodzone, odrębności anatomii i fizjologii ustroju dziecięcego). 1 godz.

2. Historia chirurgii dziecięcej na świecie, w Polsce i Kielcach.1 godz.

3. Wady wrodzone ośrodkowego układu nerwowego-sposoby leczenia chirurgicznego. Kompleksowe leczenie dziecka z wodogłowiem i przepukliną oponowo-rdzeniową. 2 godz.

4. Wady wrodzone przewodu pokarmowego. Leczenie torakoskopowego zarośnięcia przełyku. Wady zwrotu i położenia jelit. Zarośnięcie jelita cienkiego i grubego. Choroba Hirschspruga. Zarośnięcie odbytu. Niedrożność dróg żółciowych. Sposoby leczenia i operacji u noworodków i niemowląt 2 godz..

6. Chirurgia małoinwazyjna w chirurgii dziecięcej. Laparoskopowe usunięcie wyrostka robaczkowego, uchyłka Meckela, pęcherzka żółciowego. PIRS, Operacja TEPT w chorobie Hirschsprunga. 2godz.

7. Leczenie urazów u dzieci ze szczególnym uwzględnieniem wskazań i sposobów leczenia zachowawczego urazów mózgu, śledziony, wątroby, nerek. Rola lekarza w zachowawczym leczeniu urazów.1,5 godz.

8. Ortopedia dziecięca (złamania i zwichnięcia u dzieci)- rozpoznanie, sposoby leczenia i rehabilitacji. Odrębności postępowania u dzieci i dorosłych. 1, 5 godz.

9. Wady wrodzone układu moczowego wymagające leczenia chirurgicznego (wodonercze wrodzone, odpływy pęcherzowo-nerkowe, zespół wynicowania i wierzchniactwa, zaburzenia różnicowania płci). Moczenie nocne i dzienne – rozpoznanie, diagnostyka leczenie.2 godz.

10. Chirurgia onkologiczna u dzieci i młodzieży.2 godz.

Ćwiczenia

1. znaczenie diagnostyki prenatalnej. Możliwości leczenia wewnątrzpłodowego
2. chirurgia noworodka (niedrożności przewodu pokarmowego – zarośnięcie przełyku, pylorostenoza, zarośnięcie dwunastnicy i jelita cienkiego, choroba Hirschsprunga, zarośnięcie odbytu, wytrzewienie, omphalocoele, przepuklina przeponowa, przepuklina oponowo-rdzeniowa, wodogłowie wewnętrzne) - rola pielęgniarki w procesie leczenia i opieki nad noworodkiem.
3. najczęstsze schorzenia chirurgiczne u dzieci (przepuklina pachwinowa, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego)
4. Oparzenia u dzieci – rola pielęgniarki. Pierwsza pomoc na miejscu zdarzenia, Izbie Przyjęć i po przyjęciu do szpitala. Leczenie żywieniowe w oparzeniu. Reakcja SIRS, zespół MODS. Leczenie zachowawcze i operacyjne w oparzeniach. Postępowanie z bliznami pooperacyjnymi.
5. urologia dziecięca
6. Traumatologia dziecięca. Urazy głowy u dzieci. Wstrząśnienie mózgu, krwawienie wewnątrzczaszkowe
7. Specyfika złamań i zwichnięć u dzieci. Złamanie obojczyka, nadkłykciowe kości ramiennej, kości przedramienia. Złamanie kości udowej i podudzia. Urazy kręgosłupa
8. urazy narządów miąższowych u dzieci
9. leczenie żywieniowe w chirurgii dziecięcej
10. zaliczenie

Efekty kształcenia dla przedmiotu		
kod	**Student, który zaliczył przedmiot**	**Odniesienie do efektów kształcenia**
w zakresie **WIEDZY**:		
W01	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób dzieci: d) chorób nowotworowych wieku dziecięcego, w tym guzów litych typowych dla wieku dziecięcego, e) ostrych i przewlekłych bólów brzucha, wymiotów, biegunek, zaparć, krwawień z przewodu pokarmowego, choroby wrzodowej, nieswoistych chorób jelit, chorób trzustki, cholestaz i chorób wątroby oraz innych chorób nabytych i wad wrodzonych przewodu pokarmowego, f) zakażeń układu moczowego, wad wrodzonych układu moczowego, zespołu nerczycowego, kamicy nerkowej, ostrej i przewlekłej niewydolności nerek, ostrych i przewlekłych zapaleń nerek, chorób układowych nerek, zaburzeń oddawania moczu, choroby refluksowej pęcherzowo-moczowodowej, g) chirurgicznych chorób tarcycy i przytarczyc, chorób nadnerczy, otyłości,	E.W3.
W02	zna zagadnienia: dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego, upośledzenia umysłowego, zaburzeń zachowania: psychoz, uzależnień, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci;	E.W4.
W03	zna podstawowe sposoby diagnostyki i terapii płodu;	E.W5.
W04	zna najczęściej występujące stany zagrożenia życia u dzieci oraz zasady postępowania w tych stanach;	E.W6.
W05	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego, w tym w szczególności: a) ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej, b) chorób klatki piersiowej, c) chorób kończyn i głowy, d) złamań kości i urazów narządów;	F.W1.
W06	zna wybrane zagadnienia z zakresu chirurgii dziecięcej, w tym traumatologii i otorynolaryngologii, wady i choroby nabyte będące wskazaniem do leczenia chirurgicznego u dzieci;	F.W2.
W07	zna zasady kwalifikacji i wykonywania oraz najczęstsze powikłania podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych;	F.W3.
W08	zna zasady bezpieczeństwa okołooperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;	F.W4.
W09	zna leczenie pooperacyjne z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;	F.W5.
W10	zna wskazania i zasady stosowania intensywnej terapii;	F.W6.
W11	zna aktualne wytyczne resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodków, dzieci i dorosłych;	F.W7.

W12	zna problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: a) symptomatologię radiologiczną podstawowych chorób, b) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów leczniczych, c) wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;	F.W10.
W13	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób ośrodkowego układu nerwowego w zakresie: a) obrzęku mózgu i jego następstw, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych, b) innych postaci ciasnoty wewnątrzczaszkowej z ich następstwami, c) urazów czaszkowo-mózgowych, d) wad naczyniowych centralnego systemu nerwowego, e) guzów nowotworowych centralnego systemu nerwowego, f) chorób kręgosłupa i rdzenia kręgowego;	F.W13.
W14	zna w podstawowym zakresie problematykę transplantologii zabiegowej, wskazania do przeszczepienia nieodwracalnie uszkodzonych narządów i tkanek oraz procedury z tym związane;	F.W14.
w zakresie **UMIEJĘTNOŚCI**:		
U01	przeprowadza wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną;	E.U2.
U02	przeprowadza badanie fizykalne dziecka w każdym wieku;	E.U4.
U03	ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;	E.U7.
U04	ocenia stan noworodka w skali Apgar oraz ocenia jego dojrzałość, bada odruchy noworodkowe;	E.U8.
U05	zestawia pomiary antropometryczne i ciśnienia krwi z danymi na siatkach centylowych;	E.U9.
U06	ocenia stopień zaawansowania dojrzewania płciowego;	E.U10.
U07	przeprowadza diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;	E.U12.
U08	ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	E.U13.
U09	rozpoznaje stany bezpośredniego zagrożenia życia;	E.U14.
U10	rozpoznaje stan po spożyciu alkoholu, narkotyków i innych używek;	E.U15.
U11	planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;	E.U16.
U12	przeprowadza analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi;	E.U17.
U13	kwalifikuje pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;	E.U20.
U14	definiuje stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje chorego ograniczają postępowanie zgodne z określonymi dla danej choroby wytycznymi;	E.U21.
U15	interpretuje badania laboratoryjne i identyfikuje przyczyny odchyleń;	E.U24.
U16	stosuje leczenie żywieniowe (z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego);	E.U25.

U17	asystuje przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów lekarskich: a) przetaczaniu preparatów krwi i krwiopochodnych, b) drenażu jamy opłucnowej, c) nakłuciu worka osierdziowego, d) nakłuciu jamy otrzewnowej, e) nakłuciu lędźwiowym, f) biopsji cienkoigłowej, g) testach naskórkowych, h) próbach śródskórnych i skaryfikacyjnych oraz interpretuje ich wyniki;	E.U30.
U18	planuje konsultacje specjalistyczne;	E.U32.
U19	ocenia odleżyny i stosuje odpowiednie opatrunki;	E.U35.
U20	postępuje właściwie w przypadku urazów (zakłada opatrunek lub unieruchomienie, zaopatruje i zszywa ranę);	E.U36.
U21	asystuje przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowuje pole operacyjne i znieczula miejscowo okolicę operowaną;	F.U1.
U22	posługuje się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi;	F.U2.
U23	stosuje się do zasad aseptyki i antyseptyki;	F.U3.
U24	zaopatruje prostą ranę, zakłada i zmienia jałowy opatrunek chirurgiczny;	F.U4.
U25	bada sutki, węzły chłonne, gruczoł tarczowy oraz jamę brzuszną w aspekcie ostrego brzucha, a także wykonuje badanie palcem przez odbyt;	F.U6.
U26	ocenia wynik badania radiologicznego w zakresie najczęstszych typów złamań, szczególnie złamań kości długich;	F.U7.
U27	wykonuje doraźne unieruchomienie kończyny, wybiera rodzaj unieruchomienia konieczny do zastosowania w typowych sytuacjach klinicznych oraz kontroluje poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego;	F.U8.
U28	zaopatruje krwawienie zewnętrzne;	F.U9.
U29	monitoruje okres pooperacyjny w oparciu o podstawowe parametry życiowe;	F.U12.
U30	ocenia stan chorego nieprzytomnego zgodnie z obowiązującymi międzynarodowymi skalami punktowymi;	F.U21.
U31	rozpoznaje objawy narastającego ciśnienia śródczaszkowego;	F.U22.
U32	ocenia wskazania do wykonania punkcji nadłonowej i uczestniczy w jej wykonaniu;	F.U23.
U33	asystuje przy typowych procedurach urologicznych (endoskopii diagnostycznej i terapeutycznej układu moczowego, litotrypsji);	F.U24.

4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia																					
Efekty przedmiotowe *(symbol)*	**Sposób weryfikacji (+/-)**																				
	Egzamin pisemny*			**Kolokwium***			**Projekt*- metoda *case study***			**Aktywność na zajęciach***			**Praca własna***			**Praca w grupie***			**Inne – *obecność na zajęciach***		
	Forma zajęć			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***			***Forma zajęć***		
	W	*C*	*...*	*W*	*C*	*P*	*W*	*C*	*P*	*W*	*C*	*P*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*P*
W01-W14	+			+	+					+									+		
U01-U33					+	+		+	+		+	+								+	+

5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia		
Forma zajęć	**Ocena**	**Kryterium oceny**
wykład (W)	**3**	Wyniki testu 61-68%
	3,5	Wyniki testu 69-76%
	4	Wyniki testu 77-84%
	4,5	Wyniki testu 85-92%
	5	Wyniki testu 93-100%
ćwiczenia (C)*	**3**	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające. Gromadzenie danych oraz rozwiązywanie problemów klinicznych w sytuacjach typowych z pomocą pytań naprowadzających / uzupełnienia treści przez nauczyciela.
	3,5	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela. Gromadzenie danych oraz rozwiązywanie problemów klinicznych w sytuacjach typowych z pomocą nauczyciela.
	4	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Gromadzenie danych oraz rozwiązywanie problemów klinicznych w sytuacjach typowych samodzielnie.
	4,5	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Gromadzenie danych oraz rozwiązywanie problemów klinicznych samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.
	5	Zakres prezentowanej wiedzy i umiejętności wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji. Gromadzenie danych oraz rozwiązywanie problemów klinicznych samodzielne w sytuacjach nowych i złożonych z zastosowaniem *EBM* .
Ćwiczenia praktyczne	**3**	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające.
	3,5	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela
	4	Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne
	4,5	Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające

	5	Zakres prezentowanej wiedzy i umiejętności wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji

Progi punktowe obowiązujące od roku akademickiego 2018/2019

Kryteria oceny ustnej odpowiedzi

1.Udzielenie wyczerpującej temat /zadanie/ odpowiedzi
2.Umiejętność integracji wiedzy z dziedzin / przedmiotów/pokrewnych
3.Samodzielność lub/i kreatywność w prezentacji problematyki, propozycje rozwiązań
4.Prezentacja aktualnej wiedzy związanej z przedmiotem /dziedziną/
5. Rozpoznanie problemów wynikających z zadania

6. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	**40**	**40**
- Udział w wykładach	**10**	**10**
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.	**30**	**30**
Udział w konsultacjach/ PRAKTYKACH		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	**10**	**10**
Przygotowanie do wykładu	**5**	**5**
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.	**5**	**5**
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Przygotowanie hasła do wikipedii		
Inne		
Łączna liczba godzin	**50**	**50**
PUNKTY ECTS za przedmiot	**2**	**2**